

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Дідик О. А.

didyk.olga@ukr.net

Про надання роз'яснення

Шановна Ольго Анатоліївно!

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України розглянуло Ваші звернення від 27.04.2021, що надійшли з Міністерства соціальної політики України листом від 06.05.2021 № 3419/0/97-21/314, і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 5 Закону України „Про державну службу” (далі – Закон про державну службу) відносини, що виникають у зв'язку із вступом, проходженням та припиненням державної служби, регулюються Законом про державну службу, якщо інше не передбачено законом.

Дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців у частині відносин, не врегульованих Законом про державну службу.

Відповідно до частини третьої статті 119 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб – підприємців, у яких вони працювали на час призову.

Зазначені норми передбачають, що між працівником, прийнятим

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000D6062F002D1E9300

Підписувач Дядюра Ігор Григорович

Дійсний з 06.04.2021 0:00:00 по 05.04.2023 23:59:59

Мінекономіки

4712-06/27739-09 від 15.05.2021

10:29

на військову службу за контрактом в особливий період та роботодавцем, зберігаються трудові відносини, а працівник лише увільняється від виконання обов'язків із збереженням місця роботи, посади та виплатою середнього заробітку строком до закінчення особливого періоду або до дня фактичного звільнення.

Припинення державної служби за ініціативою суб'єкта призначення передбачено статтею 87 Закону про державну службу.

Так, відповідно до пункту 1 зазначеної статті підставами для припинення державної служби за ініціативою суб'єкта призначення, зокрема, є скорочення чисельності або штату державних службовців, скорочення посади державної служби внаслідок зміни структури або штатного розпису державного органу без скорочення чисельності або штату державних службовців, реорганізація державного органу, а також ліквідація державного органу.

Згідно з частиною третьою статті 87 Закону про державну службу суб'єкт призначення або керівник державної служби попереджає державного службовця про наступне звільнення на підставі пункту 1 частини першої цієї статті у письмовій формі не пізніше ніж за 30 календарних днів.

Одночасно з попередженням про звільнення на підставі пункту 1 частини першої цієї статті суб'єкт призначення або керівник державної служби пропонує державному службовцю іншу рівнозначну посаду державної служби або, як виняток, нижчу посаду державної служби відповідно до професійної підготовки та професійних компетентностей. При цьому враховується переважне право на залишення на роботі, передбачене законодавством про працю.

Державний службовець звільняється на підставі пункту 1 частини першої цієї статті у разі, коли відсутня можливість запропонувати відповідні посади, а також у разі його відмови від переведення на запропоновану посаду.

Звертаємо увагу, що статтею 41 Закону про державну службу передбачено, що державний службовець з урахуванням його професійної підготовки та професійних компетентностей може бути переведений без обов'язкового проведення конкурсу:

1) на іншу рівнозначну або нижчу вакантну посаду в тому самому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), – за рішенням керівника державної служби або суб'єкта призначення;

2) на рівнозначну або нижчу вакантну посаду в іншому державному органі, у тому числі в іншій місцевості (в іншому населеному пункті), – за рішенням суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, з якого переводиться державний службовець, та суб'єкта призначення або керівника державної служби в державному органі, до якого переводиться державний службовець.

Середній заробіток працівнику нараховується з урахуванням положень

Порядку обчислення середньої заробітної плати (далі – Порядок № 100), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 (зі змінами), виходячи із виплат за останні два календарні місяці роботи, що передують події, з якою пов'язана відповідна виплата з урахуванням пункту 8 Порядку № 100.

За умови проходження конкурсу розрахунковий період для нарахування середньої заробітної плати у всіх випадках її обчислення відповідно до норм Порядку № 100 визначатиметься за новим місцем роботи.

Відповідно до статті 57 Закону про державну службу державним службовцям надається щорічна основна оплачувана відпустка тривалістю 30 календарних днів, якщо законом не передбачено більш тривалої відпустки, з виплатою грошової допомоги у розмірі середньомісячної заробітної плати.

Статтею 59 Закону про державну службу передбачено, що щорічні відпустки надаються державним службовцям у порядку та на умовах, визначених законодавством про працю.

Як зазначалося вище, частиною третьою статті 119 КЗпП встановлено, що за працівником, прийнятим на військову службу за контрактом в особливий період, на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток.

Водночас працівникам, які залучаються до виконання обов'язків, передбачених законами України „Про військовий обов'язок і військову службу” і „Про альтернативну (невійськову) службу”, „Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, надаються гарантії та пільги відповідно до цих законів (частина друга статті 119 КЗпП).

Слід зазначити, що стаття 119 КЗпП не містить норми щодо збереження в період військової служби щорічної основної та додаткової відпусток, визначених законодавством про працю та службу в органах місцевого самоврядування.

Відповідно до частини першої статті 40 Закону України „Про військовий обов'язок і військову службу” гарантії правового і соціального захисту громадян України, які виконують конституційний обов'язок щодо захисту Вітчизни, забезпечуються відповідно до законів України „Про Збройні Сили України”, „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, „Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей” та іншими законами.

Згідно зі статтею 6 Закону України „Про відпустки” (далі – Закон про відпустки) щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Ураховуючи зазначене, щорічна основна відпустка надається працівнику як компенсація за виконання посадових обов'язків протягом відпрацьованого періоду часу. Тому, після демобілізації і повернення до виконання своїх повноважень, працівник матиме право на щорічну основну відпустку.

З огляду на викладене, працівники, зазначені у частині третій статті 119 КЗпП, у період проходження військової служби, на нашу думку, не набувають права, зокрема, на щорічну основну відпустку у роботодавця, в якого вони увільнені від виконання обов'язків, передбачених трудовим договором.

Стосовно додаткової відпустки за стаж державної служби повідомляємо наступне.

Відповідно до статті 58 Закону про державну службу за кожний рік державної служби після досягнення п'ятирічного стажу державної служби державному службовцю надається один календарний день щорічної додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів.

Порядок надання державним службовцям додаткових оплачуваних відпусток (далі – Порядок № 270) затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 270 (зі змінами).

Пунктом 3 Порядку № 270 передбачено, що додаткова відпустка конкретної тривалості надається державним службовцям після досягнення відповідного стажу державної служби.

Отже, на відміну від щорічної основної відпустки додаткова відпустка за стаж державної служби надається не за відпрацьований робочий рік, а залежно від дати виконання стажу державної служби.

Крім того, пунктом 4 Порядку № 270 визначено, що додаткова відпустка, яка надається державним службовцям, належить до щорічних відпусток, передбачених статтею 4 Закону про відпустки.

Оскільки, як зазначалося вище, щорічна відпустка надається державному службовцю як компенсація за виконання посадових обов'язків протягом відпрацьованого періоду часу, тож для надання додаткової відпустки за стаж державної служби, який виконуввся у період військової служби, також не вбачається правових підстав. Після демобілізації та повернення до виконання своїх повноважень зазначений державний службовець матиме право на додаткову відпустку за стаж державної служби.

Разом з тим повідомляємо, що відповідно до Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459 (зі змінами), надання правової оцінки діям керівництва установи, в якій Ви працюєте, виходить за межі компетенції Міністерства.

Згідно з підпунктом 8¹ пункту 4 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 500 (зі змінами), НАДС здійснює розгляд звернень, запитів на інформацію органів державної влади, органів місцевого

самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що стосуються застосування Законів України „Про державну службу”, „Про службу в органах місцевого самоврядування” та інших нормативно-правових актів у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

З огляду на викладене, для надання більш детальних роз’яснень з питань, викладених у зверненні пропонуємо звернутися до НАДС.

Одночасно повідомляємо, що листи Міністерства не є нормативно-правовими актами, вони мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

З метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, Мінекономіки мінімізує використання паперового документообігу, у зв’язку з чим відповідь Вам надається електронною поштою.

З повагою

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації

Ігор ДЯДЮРА